

funne skønne, om det, der kaldes sig Forbrugsforening, i Birkeligheden fortjener dette Navn eller ikke, og naar den høitærede Minister har ment, at naar det saaledes skulde afgjøres ad Bevillingsveien, burde Afgjørelsen snarere ligge hos Ministeriet, saa vil jeg sige, at det vilde jeg finde langt mere betænkeligt. Spørgsmaalet, om en saadan Bevilling skal gives eller, naar den er given, tages tilbage, beror paa Kjendskab til de allermeest stedlige Forhold og til de enkelte Personligheder, et Kjendskab, som vanskeligt paa rette Maade kan være tilstede for Ministeriet, og hvor derfor let andre Indflydelser kunne gjøre sig gjældende. Jeg tror desuden heller ikke, at Amtsrådet er en Institution, som man i Regelen kan forudsætte vil være saa svag, at den giver efter for et utilbørligt Tryk i den her omhandlede Henseende. Hvis Forslaget var gaaet ud paa, at Afgjørelsen skulde ligge hos den vedkommende Kommunes Sognebestyrelse, saa vil jeg sige, at der kunde være mere Betænkelse derved, ja, jeg vil endogsaa ligefrem udtale, at jeg saa ikke vilde holde paa et saadant Forslag; men Amtsrådet staar jo i det Hele taget saaledes ligesverfor det hele Amts Befolkning, at jeg ikke tror, man behøver at frygte for, at det skal blive for tilbøieligt til at give Bevillinger i de Tilfælde, hvor der i Birkeligheden ikke er Grund til at give dem, og efter hvad der ellers er udtalt om Amtsrådene under Forhandlingerne i denne Samling, kan jeg ikke negte, at det vilde glæde mig at se Thinget give de nuværende Amtsråd et saadant Tillidsvotum som det, der ligger i det foreliggende Forslag. Jeg maa derfor endnu holde paa, at dette Forslag bliver vedtaget, og jeg vil haabe, at den høitærede Minister, naar han ser, at det vedtages her i Thinget og ogsaa i det andet Thing, dog vil tabe noget af sin Betænkelse derved og ikke derfor modsætte sig Loven i det Hele.

Hindenburg: Det turde maasse være mig tilladt at bemærke, at jeg ikke tror, at der i Amtsrådets Birkeshed ligger nogen Garanti mod Misbrug af Forbrugsforeningernes Brændvinsuddeling. Man kan neppe

lægge nogen videre Vægt paa, om Slutningslinien i Forslaget medtages eller ikke, thi det tør vel anses for afgjort, at selv om Amtsrådet faar en Berettigelse til efter Lykke at borttage den Forbrugsforening engang givte Begunstigelse, saa vil dog intet Amtsråd indlade sig derpaa, medmindre det er godtgjort for det, at Forbrugsforeningen er gaaet ud over sin egentlige Hensigt og har indladt sig paa Brændevinshandel. Men her opstaar nu det meget delikate og fine Spørgsmaal: Naar kan en Forbrugsforening siges at være gaaet ud over de rette Grændser? Det Forhold, som jeg tror vil være det mest praktiske, og som vil sætte Amtsrådet i en vanskelig Stilling, er, naar det paa den ene Side er oplyst, at andre Folk end Medlemmer af Foreningen gennem denne ere blevne forsynede med Brændevin, medens paa den anden Side Forbrugsforeningens Bestyrelse paastryder, at det er denne ganske uvitterligt, at det er sket, og at det navnlig er sket paa den Maade, at Kontrabogen er kommet i urette Hænder, saa at Vedkommende har tilføjet sig en Begunstigelse eller en Ret, som han ellers ikke kunde gjøre Fordring paa. Spørgsmaalet vil altsaa stille sig meget vanskeligt for Amtsrådet. Paa den ene Side vil det jo ligge for, at den og den har faaet Brændevin, som han ikke skulde have; paa den anden Side vil Forbrugsforeningen paa- staa sin fulde Ustyldighed, og at den dog virkelig ikke kan gjøres ansvarlig for saadanne Misbrug, der udøves imod den, og den maa derfor anse det for høist uretfærdigt, om man vilde fratage den Begunstigelsen og paalægge den en Afgift under saadanne Forhold, hvortil den selv havde været Offer for Ewig. Jeg tror, som sagt, at der vil være stor Tilbøielighed hos Amtsrådet til at finde, at man dog ikke under saadanne Omstændigheder kan paalægge vedkommende Forbrugsforening en Afgift; men det høie Thing vil da se, at netop derved aabnes Døren for store Misbrug, som det vil være overmaade vanskeligt at forhindre, og jeg tror ogsaa, at Forsøg fra Amtsrådets Side — hvad enten, det sætter sig i Bevægelse af sig selv eller paa Tilskyndelse af Andre, — paa at faa en Forbrugs-